

Ako sa kalila ocel'

Ladislav Kováč

Leningrad. Jún 1980. Vedecká konferencia.

Volod'a ma pozve domov na návštevu. Nehovorme, prosí ma, pri večeri o politike; začnime až potom, keď syna uložíme spať. Chlapec je pionier; mladý boľševik. Susedov, čo požiadali o emigráciu do Izraela, ohovára ako zradcov. V škole by mohol zahlásiť, o čom bola pri večeri reč.

Jeme rybu, zapijame vodkou, hovoríme o vede a o leningradskej architektúre. Dávame si pozor na jazyk. Sedí s nami drobné, pobledlé dvanásťročné chlapčiatko.

2

November 1984. Prichádzam do Leningradu dohodnúť zmluvu o spolupráci medzi našimi ústavmi.

Volod'a sa zmohol na auto; čaká ma s ním na stanici. Cestou sa stavíme v škole pre syna. Mládenček je k nepoznaniu: sotva prehodíme pár slov na zvitanie, začne po chlapsky nadávať. Odpor k sovietskemu režimu z neho priam čpie. Monológ zúrivej nenávisti.

Pri večeri sa skoro nedá rozprávať. Rozhovor prerušujú Vysockého protestné songy, ktoré nám mládenček prehráva zo svojho magnetofónu.

3

„Leningrad, 10. novembra 1990.

Mnogouvažajemyj gospodin Kovač!

Píše Vám syn Vášho kolegu z Leningradu Vladimira Solomonoviča G. Semjon G. Možno si na mňa spomínate zo spoločného výletu do Peterhofu a našich sporov na politické témy (to bolo ešte pred šiestimi rokmi, pred perestrojkou), keď som Vám dokazoval, že sa politické zmeny začnú vo Vašej krajine a potom prenesú do ZSSR a Vy ste tvrdili, že to bude opačne. Ukázalo sa, samozrejme, že ste mali pravdu.

Ospravedlňujem sa, že Vás ruším. Neosmelil by som sa, nebyť osobnej (aj keď dávnej) známosti. Prosím Vás o konzultáciu v nasledovnej veci:

V sovietskych novinách prebehla správa o existencii v Československu strany priateľov piva. V súčasnosti konštituujem so svojimi priateľmi takúto stranu v Leningrade. Prosil by som Vás dať nám nejaké informácie o tejto organizácii: čím sa zaoberá, aké sú jej hlavné ciele a programové zásady. Prosil by som Vás poslať mi nejaké dokumenty o tejto strane a dať mi vedieť, či by som s ňou mohol nadviazať kontakty, ktoré by sa mohli ukázať vzájomne výhodnými.

Ešte raz sa ospravedlňujem, že Vás oberám o čas a že Vám píšem po rusky (po rusky sme s Vami hovorili a iný jazyk, k mojej hanbe, neovládám). Dopredu Vám ďakujem. Do videnia.

S. G.

